

РОЛЬ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН У ТЕХНІЧНОМУ ВНЗ

За висновками багатьох українських науковців нова якість освіти й професійної підготовки майбутніх фахівців безпосередньо пов'язана з проблемою формування і розвитку у вищій технічній школі гуманітарної підготовки. О. Каверіна вказує, що необхідність переходу вищої технічної освіти на якісно новий рівень, пов'язана із суттєвими трансформаціями функцій професійної діяльності майбутніх інженерів, урахуванням інтеграційних процесів, які визнаються сьогодні як основна закономірність розвитку педагогічної науки й освітньої практики [4]. Тому перед освітянами ставиться завдання підвищити морально-етичну, психологічну та загальну культуру випускника вищої школи як важливу особливість сучасної гуманітарної підготовки в технічних ВНЗ[5].

Сьогодні від технічних спеціалістів із вищою освітою вимагають передусім творчого підходу, адже висококваліфікований працівник – не тільки організатор виробництва, а і його творець. Гуманізація освіти – це, в першу чергу, зміна спрямованості всієї системи навчання та його цілей у бік виховання неповторної, яскравої індивідуальності, унікальності духовноморальної особистості. Ж. Свиренко, стверджує, що сучасний випускник вищого технічного закладу повинен не тільки компетентно діяти в професійній сфері, але й володіти загальнолюдськими і національними моральними цінностями, сповідувати й стверджувати в повсякденній праці у всіх сферах свого життя ідеї та принципи гуманізму [4].

Роль гуманітарної підготовки в технічному ВНЗ передусім спрямовані на виконання нових завдань і в гуманітарній підготовці також, серед яких адаптація молодшої людини до швидкоплинних змін у суспільстві. За таких умов, уточнює дослідниця Н. Ничкало, потрібний новий підхід, згідно з яким освіта в XXI столітті спрямовуватиметься на забезпечення неперервності в усіх ланках навчання, створення необхідних умов для доступу кожної людини до оволодіння новими знаннями, цінностями, відносинами, компетенціями і вміннями [3, с. 42]. Які ж характерні риси сучасної методики

викладання гуманітарних дисциплін? Як вважають більшість викладачів ВНЗ це передусім, – повний політичний, світоглядний суверенітет і плюралізм на заняттях. Активне, не боязливе висловлення студентами своєї політичної позиції, власної думки – повинно стати основою викладання гуманітарних наук. На такому підході побудована вся методика викладання не лише в Європі, але й у всьому світі [2].

Сучасний викладач гуманітарних дисциплін повинен заохочувати й підтримувати студентів до вираження власної думки, своєї позиції. Без цього як вважає автор, та й багато інших викладачів, створити сучасну продуктивну методику викладання гуманітарних дисциплін буде неможливо. Лише базуючись на такому підході, викладач зможе досягнути активної співпраці зі студентами на заняттях, перетворивши їх із простих споживачів знань на творчих здобувачів знань. ВНЗ повинен вчити студента мати власну думку, стати школою мислення, а не школою запам'ятовування [5]. Отже, суть і мета якісного оновлення вищої освіти в ХХІ ст. – підготовка випускника, здатного оволодіти будь-яким фахом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Каверина О. Г. Гуманітаризація технічного образования в свете современных требований к профессиональной подготовке будущих инженеров [Електронний ресурс] / О. Г. Каверина. – Режим доступу: <http://ea.donntu.org:8080/jspui/bitstream/123456789/23776/1/kaverina.pdf>.
2. Карпінський І. Ю. Роль гуманітарних дисциплін у формуванні сучасного інженера [Електронний ресурс] / І. Ю. Карпінський. – Режим доступу: <http://conf.vntu.edu.ua/humed/2010/txt/karpinsky.ph>.
3. Ничкало Н. Г. Професійно-технічна освіта України: проблеми досліджень / АПН України, Нац. спостережув. центр України. – К. : Науковий світ, 1999. – 28 с.
4. Свиренко Ж. С. Виховання гуманізму в студентів вищих технічних навчальних закладів у процесі вивчення предметів гуманітарного циклу :

автореф. дисертації на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.07
«Теорія і методика виховання / Ж. С. Свиренко. – Луганськ. – 2009. – 20 с.

5. Шевчук Т. Роль гуманітарної підготовки в технічному ВНЗ / Т. Шевчук // Науковий вісник мну імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки. – № 1. – (52). – 2016. – С. 70-75.